

SOLIA

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC

Red. și Administrația:
Str. Gh. Barițiu No. 2,
Telefon: No. 14 - Orăștie.

Apare săptămânal sub îngrijirea
unui comitet de redacție.
Director: Dr. ALEX. HERLEA

ABONAMENTE:
pe 3 luni 30 lei — pe 6 luni 60 lei — pe 1 an 120 lei.
pentru țărani 50 lei pe an, pentru Inst. și Aut. 200 pe an
EXEMPLARUL 2 LEI.

Ne jucăm de-a Țara?

Toată lumea a rămas extrem de indignată când a aflat că guvernul a modificat prin surprindere legea electorală și când a aflat de noul plan strategic electoral al guvernului gogo-cuzist.

In ce constă acest nou plan?

1. Să stabilizească ordinea listelor electorale în București pentru toată țara, pentru a ocoli eventualitatea de a nu se putea depune drept lista Nr. 1 în unele județe lista guvernamentală.

2. A desființa semnele electorale pentru a crea noile semne prin puncte, dintre cari cel mai simplu semnal să le asigure pe seama guvernului.

De ce aveau nevoie de aceste schimbări în rândurile electorale?

a) Ordinea listelor electorale trebuia determinată pentru toată țara în București fiindcă provincia gogo-cuzistă era atât de dezorganizată încât, cel puțin în unele regiuni, guvernul nu putea lua concurența promtitudinii depunerii listei chiar din lipsă de cadre suficiente.

Depunerea listei guvernului la un loc ulterior în unele județe ar fi însemnat să sufere prejudiciul pe care-l sufăr toate partidele cari nu depun listele de asemenea fel ca să ajungă pe pag. I al buletinului de vot.

Azi trădătorul Armand Călinescu a crezut că printr'un act de șiretenie eludează cu bun succes celelalte partide.

În afara de aceasta guvernul a avut tot interesul ca în nici unul dintre județele din țară partidul Național-Țărănesc să nu depună listele sale de asemenea fel ca să figureze pe pag. I al buletinului, crezând că prin aceasta abate o bună parte a voturilor dinspre partidul Național-Țărănesc și dinspre dl Maniu.

Asfel au adus prin surprindere această modificare a legii electorale prin care listele se depun la centru, ca partidul Național-Țărănesc să nu știe de planul lor și să nu se grăbească cu depunerea listei pentru asigurarea unui loc pe pag. I, — cari locuri le-au ocupat alte partide.

În toată țara, partidul Național-Țărănesc, de când a prins de veste că liberalii vor să fixeze alegeri a străjuit cu oamenii săi de încredere ziua și noaptea la toate tribunalele din țară ca să poată depune la timp potrivit lista și să își asigure un loc bun, pe pag. I. — Când deodată auzim că prin surprindere gogo-cuzistii au modificat legea electorală și

listele se depun la B curent.

b) Guvernul a mai avut lipsă de desființarea semnelor electorale fiindcă poporul era obișnuit cu semnele lui vechi, pe cari le cunoștea bine de ex. cum este roata lui Maniu.

Au înființat puncte. Fiecare partid va avea alâtea puncte a câtea listă este pe buletin.

Guvernului și-a asigurat (1) un punct. El crede că multiplicitatea punctelor încurcă pe alegătorii neghiutori de carte, și îl atrage simplitatea unui singur punct care este al guvernului și astfel vor câștiga și cu acest artificiu al semnelor noi o bună parte din voturi.

Desigur această modificare nu atinge în merit spiritul legii electorale. Modificările privesc chestiuni formale, — dar modificarea este semnificativă pentru starea de gândire și moralul acestui guvern.

Un guvern neîncrezător în forțele sale proprii, se vede obligat a recurge la viclenii și acte de șiretenie, ca să spereze o majoritate parlamentară.

Pentru viața de Stat serioasă este un pericol îngăduirea acestor jocuri, făcute fără răspundere și din spirit socotit de viclenie, ca să se câștige o partidă pe cale plezișe.

Ne ridicăm hotărât în contra unor asemenea acte, și avertizăm guvernul, că Țara nu le tolerează, fiindcă un guvern nu e pus la cârmă pentru a se juca de-a Țara, atdoma unor jocuri, cari făcute bine sau rău, nu pot avea prea mare interes.

Când e vorba de Țară, trebuie să punem maximum de devotament și maximum de acțiune pentru consolidarea ei și nu destrămarea ei prin acte cari sunt privite de toți oamenii serioși, așa cum sunt privite actele în legătură cu modificarea legii electorale.

Dr. Alex. Herlea.

Pentru organizațiile din Ardeal și Banat ale partidului Național-Țărănesc. Pe tot timpul absenței din țară a dlui Mihail Popoviciu, conducerea organizațiilor de dincoace de Carpați ale partidului Național-Țărănesc a fost preluată de către dl prof. univ. Dr. VALER MOLDOVAN, vice-președintele pentru Ardeal al partidului.

Marea adunare a partidului Național-Țărănesc dela Orăștie

Au luat parte peste 2000 fruntași din plasele Orăștie și Geoagiu.

Cuvântările dlor Dr. Alex. Herlea, adv. Gh. Voișanu, prof. Samoilă Ciomașiu, Ioan Lupuțiu, Iosif Stoica etc.

Peatru Duminică în 16 Ian. a. c. au fost convocate la Orăștie comitetele comunale din plasa Orăștie și Geoagiu, cari trebuiau să țină o ședință în care să se discute situația politică în fața noului guvern. Adunarea urma să se țină în sala mică a hotelului „Central” din loc.

Spre marea bucurie a conducătorilor partidului nostru au observat că afluența participanților a fost așa de mare încât sala proiectată nu a fost încăpătoare și a trebuit să fie deschisă sala mare a teatrului „Central” care în a fost necesară.

Au participat peste 2000 de fruntași delegați din cele 70 de comune a celor două plase Orăștie și Geoagiu. — Astfel dintr'o ședință de comitet s'a dezvoltat o mare adunare populară.

În afara de oratori cari au luat loc la tribună, am mai remarcat în asistență prezența d'or:

Preot Sodoi, preot Violet Muntean, preot Virgil Bărbuleț, preot Seb. Bănățean, Constantin Badoiu, Ion Preșecan, Borcau V. Buda Iosif Drăgan, Ioan Cranciova Iosif, Pârvan Nic. Urișu Ion, precum și toți președinții noștri de organizații comunale.

Prima a luat cuvântul dl dr. Alex. Herlea care salutând adunarea mulțimește fruntașilor noștri și teni pentru stăpânământul care îl arată partidului Național-Țărănesc și dlui Iuliu Maniu prin participarea la această adunare.

Dânsul mai elogiază personalitatea celor 4 preoți veniți la această adunare a căror prezență însemnează mai mult ca ori când o confirma-

re a luptei partidului nostru pentru morală creștină în viața publică și privată.

După deschiderea făcută de dl Alex. Herlea în cuvântul dl adv. Gh. Voișanu preș. org. orașului Orăștie.

Cuvântarea dlui adv. Gh. Voișanu.

Țin să anunț că dl protopop Paveloniu lipsesc pentru că e bolnav, iar că dl Col. Bănculescu și d-sa lipsesc momentan însă va sosi mai târziu.

Și din partea mea am aceeași bucurie când constat că toți șefii de or-

Adv. Gheorghe Voişanu.

ganizațiile au răspuns apelului nostru! Oamenii noștri se mișcă azi pe toate drumurile. Prezența Dvs. aici arată că țineți la dl Iuliu Maniu.

Bruința adevărată e a acelor cari asemenea lui Isus își poartă crucea știind că vor birui.

Ne-am înșelat în speranță și în așteptări. Știți lupta care s-a dat în trecutele alegeri, față de regimul care a crezut că această țară e o moșie a lor. Bruința dela 20 Decembrie 1937 le-a arătat voința poporului și a dărâmat guvernul liberal. Atunci urma să vină la guvern partidul următor cu cele mai multe voturi adică partidul Național-Țărănesc. Aici e faptul că ne-am înșelat în așteptări și ne-am trezit cu un guvern care nici nu se aștepta nimeni, cu guvernul gogo-cuzist. Prima pecete a acestui guvern e a trădării căci acest partid s-a format din trădători cari s-au vândut pentru un bid de linte. Cum

Iuda trădătorul nu a biruit, nici aceștia nu vor birui. Guvernul Goga a încercat să introducă în popor corupția trădării. El încearcă pe toate căile să câștige aderenți. Aceasta nu le aduce nici un beneficiu pentru că cei cari trădă sunt lipsiți de valoare morală și fără valoare morală nu pot face bine țării. Guvernul gogocuzist a anunțat că vor face să dispară evreii din țară. Ca să dispară evreii ar trebui să ia măsuri contra capitaliștilor. Cu câteva brevete luate de la evreii de pe sate nu însemnează că au introdus reforme.

Noi așteptăm gata lupta față de ei și dacă am eșua învingători față de liberali, vom eșua și față de ei. Vom învinge pentru că luptăm pentru credință și adevăr susținută de dl Iuliu Maniu și anume că poporul trebuie condus prin reprezentanții săi. Fac apel la Dva. Cum ați fost până acum soldați și ostași neclintii ai acestui partid și în viitor să fiți și veți fi tot așa.

După cuvântarea dlui adv. Gh. Voicanu urmează la cuvânt dl Ioan Lupușiu.

Cuvântarea dlui Ioan Lupușiu.

Domnilor și fraților! S-a scris de toate zărele interesate și s-a vorbit de toată lumea că dl Iuliu Maniu nu ar fi dinastic, adică că e în contra monarhiei, că n-ar fi român și naționalist, a trebuit să vină un contrar prin concepții și ideologii, dl Codreanu care să spună lumii că nu, nu e așa, că din contra dl Iuliu Maniu e cel mai monarhic, cel mai naționalist om.

Noi vrem să vie la conducere acei pe cari îi vedește poporul. Nu vă uitați după cei cari umblă după învârtelii cari sunt trecătoare. Cinstea rămâne. Fiți statornici, luptați pentru că dreptatea va învinge. Iuliu Maniu luptă pentru dreptate și Dumăneșcu va face să învingă dreptatea.

După cuvântarea dlui Ioan Lupușiu urmează la cuvânt dl Iosif Stoica.

Cuvântarea dlui Iosif Stoica.

Guvernul din 1933 a venit cu diferite puncte. Controlul averilor. Nu mai avem bogății pe nedreptul în țară? — Armament. — Au stricat contractul făcut de Național-Tărâniștii pentru că să facă un altul nou care să le aducă diferite sperțuri.

Să trecem peste acestea. A venit al doilea guvern a dictatorului Tătărescu. A fost trănit prin însăși voturile poporului. A venit guvernul goga-cuza, guvern care în alegerile din 20 Decembrie 1937 a primit 40 de deputați mai puțin cu unul. Ne întrebăm cum vin 40 de deputați să ne conducă pe noi cei cari am scos 135 de deputați cu toate că liberalii ziceau că numai 100. Noi Național-

Cuvântarea dlui Dr. Alexandru Herlea.

Domnilor și Fraților!

Deși am anunțat că voiu face o expunere mai largă asupra situației politice, tot ce ați auzit până acum nu au fost decât expuneri de acest fel și spre marea mea părere de rău va trebui să fim mult mai scurți, va

Tărâniștii s-au avut ca opoziționiști 120 mii voturi mai mult ca acei cari au urmat după noi.

Goga a promis că la brevetele dela j'dani, că desființează cartelerile etc. Peste câteva zile a schimbat declarațiile sale: Iau numai dela j'danul de pe sate. — Ori unde sunt mai mulți j'dani, pe sate, sau la orașe? Ei cred că cu promisiuni pot să ne ducă de nas.

Cu noi n-au votat j'danii, ungurii și sașii cari au primit dela guvern 40 de milioane. Ne întrebăm că de unde s'au luat acești 40 de milioane. Noi numai cu voturile noastre am câștigat și vom câștiga. Mergeți, spuneți pe sate că minciunile lor nu mai prind. Roata ne duce la biruință.

După cuvântarea dlui Iosif Stoica urmează la cuvânt dl prof. Samoilă Ciumașiu.

Cuvântarea dlui prof. Samoilă Ciumașiu.

Fraților, știți că în urma schimbărilor din luna din urmă a fost adus la guvern partidul național-creștin al dlui Goga, partid necerut de poporul român. Pe dl Goga îl cunoaștem toți din alegerile trecute, e cel care a vărsat sângele țărănilor noștri dela Ruși. Dl Goga cu naționalismul său a împiedecat pe țăranaul român să-și implinească un drept al legii. A vărsat sânge de țăranaul român, apoi a făcut acel pact rușinos dela Ciucea.

Chiar și acum după ce au depus jurământul s'au dus de au vizitat pe episcopul reformat dela Cibj și dela Oradea. De ce nu au vizitat pe episcopii români?

Guvernul Goga-cuza e ca un sac ce au început să-l coase acum 6-7 ani. Până acum s'a cam ciuruit și astfel l'au întors pe dos ca să caprte o față nouă și să înșele cu el lumea. Au avut nevoie de petece să-l petecească și au găsit petecele și l'au cârpit. Insa sacul cârpit tot sădramă rămâne. E un foc de pac și noi nu ne încredem în el ci mergem tot înainte pe drumul ce ni-l-am croit.

Partidul nostru e naționalist și țărănesc. E un partid democratic, cinstit care nu fură voturile și respectă drepturile. Partidul nostru tubește pe Rege și vrea ca Regele nostru să trăiască mult și bine. Dar partidul nostru spune dlui Goga care promite să scoată j'danii afară din țară, că...

Iuliu Maniu e cel mai monarhic om. Dacă e împotriva j'danilor nu însemnează că e împotriva Regului.

Faptul că v'ați strâns într'un număr așa de mare ne dovedește că sângele apă nu se face. În Dva. s'au demnitate, respect și sunt un popor cinstit. Țara și poporul e liber și vrea să facă ceiace face.

Să nu vă descurajați în luptă și să nu vă lăsați amăgiți. — Datoria noastră e luptă, viața însăși e o luptă.

Cu Dumăneșcu înainte la luptă pentru dreptate.

trebuie mai mult să recapitulăm cele spuse de domnia d'naștea mea.

Întrebăm Țara s'a aguduit când a văzut că împotriva consuliștii guvernului Tătărescu a rămas la putere. — Toată lumea a spus atunci că e o încălcare a spiritului constituției noastre.

La alegeri poporul a arătat dlui Tătărescu că cel dintâlu stăpân în țară e poporul.

De ce a căzut guvernul liberal al dlui Tătărescu.

Guvernul Tătărescu n'a intrat în alegeri cele 40% cerute și a trebuit să demisioneze. Aceasta se datorește înțelepciunii politice a dlui Maniu — care a făcut pactul de neagriscă cu dl Codreanu și George Brătianu. Dl Maniu și-a dat seama că guvernul poate fi doborât numai prin unire cu partidele opoziționiste în scopul respectului constituției.

Pentru noi s'au arătat zorile izbăvirii în dimineață de 21 Dec. 1937, când guvernul Tătărescu a căzut. Dl Tătărescu se credea așa de tare încât nici nu a crezut de cuviință să ia contact cu poporul. A crezut că e de ajuns dacă ține o cuvântare la radio și că toată țara l'a ascultat astfel.

Pe dl Maniu l'au oprit să vorbească la radio ca să nu se audă adevărul.

Dl Maniu când a vrut să vorbească la radio, ca să-l audă și pe el Țara și străinătatea, l'au oprit. Dacă nu se temeau de adevăr de ce nu l'au lăsat să vorbească? Dacă l'au închis porțile dela radio, cuvântul lui totuși l'am dat toți din om în om. —

Dr. Alexandru Herlea.

S'a răspândit ca un fulger cuvântul de luptă a dlui Maniu. Guvernul Tătărescu și-a primit pedeapsa. Un guvern născut din nelegiuire e mort prin însăși nașterea lui.

Guvernul Goga este născut tot din nelegiuire.

La fel guvernul Goga. E un guvern de petece. Dl Tătărescu a cerut încredințare dela Regele zicând că el are 50% din voturi la alegerile comunale și județene și M. j'astataca sa i-a dat pricej să deviecească. Rezultatul alegerilor l'a făcut de rușine pe dl Tătărescu. Poporul și-a spus cuvântul. Guvernul nou al dlui Goga a avut 9% pe țară, deci cu atât mai puțin nu poate avea just f care de guvernare și de putere. Și atunci întocmai omului bolnav și-a dat câteva injecții pentru că să ia viață nouă. Insa în loc să ia injecțiile voinții poporului a luat ale trădătorilor partidului Național-Tărânesc și Vaidisi cari au rupt dela noi din Vechiul-Regat 4 persoane și dela Vaidisi tot din Vechiul-Regat iar 4 persoane. Aceștia erau tot oameni cari nici când în partidele lor nu ar fi ajuns la vre-un loc așa de important în conducerea Statului.

Cu ce au fost plăfiți trădătorii.

Drept preț al trădărilor lor dl Goga le-a dat câte un minister și astfel am ajuns că ministri sunt mai mult ca sub liberali și nenumărat mai mulți ca sub guvernarea național-țărăniștilor. Trădărea-i un act imoral. Un guvern care se bazează pe imoralitate este mai dinamic sortit petrii și noi nu putem avea încredere în el.

Dl Codreanu întrebă de mai mulți gazetari a răspuns că în alegerile viitoare guvernul Goga va lua și mai puțin decât guvernul liberal foșterând aspru actul trădătorilor.

Dl Mihalache a dus la gedința comitetului executiv central din București un țaran bătrân pe care l'a arătat tuturor. — „Uite v'am adus pe moș Năță d'la Argeș care de 15 ani a venit într'una" și mi-a spus: „B. g. de seamă d-le Mihalache, că Armand te trădează". Eu fie că l'am crezut, fie că nu l'am crezut, i-am răspuns: „Când te duci în pădure na însemnezi mai dinainte arburile ce se va usca ci aștepti să se usuce și apoi îl tai". Tot astfel cu cei cari ne-au trădat. Am așteptat să se usuce arborii și apoi i'am tăiat. În tocmal cum plugarul își curăță grăul de neghină, tot astfel am curățit și noi neghina din partid. Să zicem dar cu bucurie: „Bine că ne-am scăpat de uscături, bine că ne-am curățat neghina".

Guvernul încearcă să amăgească oamenii cinstiți.

Noul guvern încearcă să prindă oamenii cu diferite apucături. Cu comisii interimare și disolvarea consiliilor. Dacă suntem convinși că guvernul e venit pe cale ilegală, că e rău pentru țară, că trebuie să plece în curând — nu putem să ne facem uneltele lor. Fîind că țărăni noștri cari ar intra în primăriile gogiste, când vor veni în propagandă pe sate, va trebui să-i primească pe reprezentanții lor, nu pe noi. Datoric oricui e ca să lupte pentru izgonirea guvernului prin înviugerea noastră. Pentru Dva. nu are valoare că strîși 2-3 săptămâni la primărie, față de cinste, omenie și statornicie.

De omenie e acela care stă stălp neclintit la locul său. Sunt însă cazuri speciale în câte-o comună și acestea vor trebui judecate cu aprobarea partidului dela centru. Noi în astfel de cazuri vom și să dăm aprobarea convenită.

Guvernul trebuie să plece cât mai curând.

Credem că guvernul nu va ajunge să facă alegeri. El are greutăți extraordinare. La politica internă vrea să introducă dictatura. Noi știm însă că cinele face acte abuzive va fi trănit de voința poporului. — Acest partid care abia a avut majoritate de peste 10% în 23 județe din 72, cum va reuși să ia 40%? Câte acte abuzive, câte ilegalități va trebui să facă ca să-și asigure majoritatea parlamentară. Câte comune nu le va opri dela vot și câte nu le va declara conaminate pentru că să oprească poporul să voteze. O știe aceasta și străinătatea.

În politica externă vrea să ne abată dela prietenia statelor cari ne apără granițele. Nu se întreabă în politica externă de ce regimuri și de ce guverne sunt conduse acele state ci se întreabă cari state ne asigură integritatea. Țările cari vor pace sunt cele carora nu le trebuie pământ românesc. — Când guvernul va abate prietenie spre o direcție a acelor cari vor războiul, acest guvern e primejdios pentru țară.

Iată de ce credem că guvernul va pleca în curând. Dela 1 Noembrie 1937 nu se mai încasează impozite directe, datorită spiritului din perioada prelectorală. — Peste două luni gospodăria statului va fi o gospodărie compromisă. Ne-a fost desial guvernarea Ioga și destul ne-a făcut țara de rușine. Ne ajunge o expertiză și nu ne mai trebuie altă. Peste două luni ce se va întâmpla dacă guvernul nu va mai avea cu ce să plătească salariile, etc. și se va petrece ca sub guvernarea Ioga, adică vor plăti cu bonuri cari na valorează nici aproape de nominal. Aceștia sunt marile dificultăți.

Reformele guvernului sunt nesincere.

M-au bacurat câteva puncte din programul lor însă judecând bine-mi-am dat seama că sunt numai amăgiri lată cazul că brevetele. — Au anunțat că vor lua brevetele de la jidanii. Apoi a schimbat, că ia numai de la cei de pe sate. Ori în plasa Oraștie sunt doi jidani pe sate, până când în orașul Oraștie sunt câți vrei. — Iată cum pe cale piezise, printr-o diversivă și reata caută în loc de apăsare ocrotirea intereselor cardinale ale jidovilor. Un guvern născut din voința jidanilor, nu va putea lovi în mijlocul bubei ci va încerca să lovească tot pe alături. Nați observat Dvs. că în contra jidanilor nu mai au alt program. Nu pomenesc de fabricile și trusturile JIDOVILOR. Nu au program ca dl IULIU MANIU să ia pe seama statului o bună parte din fabricile și întreprinderile mari. Pe țărani cea mai mare sarcină sunt prețurile urcate a lucrurilor ce trebuiesc să le cumpere de prin prăvălii. Ei vor să scadă sarea, petrolul, tutunul, Cfr. și chiar au anunțat că vor să le scadă. Ori prin aceasta lovesc tot în interesul statului căci scad din averea statului pentru că ele se țin de stat. Ei trebuie să scadă prețurile la alte produse industriale particulare, cari sunt cele mai mari sarcini asupra poporului, un adevărat al 2-lea impozit și care scădere nu atinge drepturile și venitele statului cum e ferul etc. Țărănimca se joacă ridicând prețurile vitelor, grâului, porumbului etc. Noi nu suntem șarlatani și trebuie să vă spunem adevărul. Să scadă sarea și celelalte, dar să ia de la Auschnitt, Kaufmann, Mica etc. pentru că să umple golurile cauzate în averea statului. Nu ducă la ruină bugetul statului fără nici o răspundere. Peste două luni vor trebui să facă inflație pentru că nu vor avea de unde să plătească. — Orice inflație scade valoarea banilor. Și atunci pentru ce ne-am străduit atâta să stabilizăm și prin aceasta să dăm garanții de stabilitate vieții economice. Iată în fața căror perspective stăm.

Aveti datoria să luptați și să răpândiți sentimentul togojorării. Când țara merge spre pericol, pentru că mobilizând toate conștiințele să dăm lupta de răsturnare a acestui guvern nelegiuit.

Guvernul legal se naște din voința poporului și a M. S. Regelui.

Chemati la guvern oamenii de încredere, oameni de răspundere. Vedem că opoziția se va uni din nou, căci în aceste alegeri aceeași proble-

mă se pune ca și în cele de la 20 Dec. 1937. Un guvern se naște din două voințe: a Regelui și a poporului. Ultimele două guverne s-au născut numai dintr-o singură voință a M. S. Regelui. Dacă guvernul nu se naște din ambele voințe este un făt bastard. Deaceia opoziția trebuie să se unească pentru ca să răstoarne acest guvern.

Faptul că ma-ți ascultat cu atâta atenție înseamnă că înțelegeți situația, și că puneți mult interes în cauza noastră sfântă. Luptați pentru dreptate căci dreptatea este lumina, dreptatea este soarele care încălzete și dă viață, căci precum flințele nu pot trăi fără soare așa statele nu pot trăi fără dreptate.

Anul care vine doresc din toată inima să ne aducă biruința dreptății pentru înălțarea țării.

După cavântarea dlui Dr. Herlea și a cuvântului dl. Gheorghe Voisaru, spunând următoarele:

„Vreau să vă mai spun că partidul Național-țărănesc are un organism puternic și nu s-a resimțit de loc de pe urma loviturii ce au încercat să ni se dea prin plecarea celor 4 trădători. Singura organizația de Argeș a urmat pe jumătate pe dl A. Călinescu adică jumătate din comitetul județean a trecut cu A. Călinescu dl Călinescu a scris o scrisoare dlui Mihalache în care arată că a părăsit partidul pentru că dl Maniu ar fi în contra coroanei. La această scrisoare dl Mihalache i-a răspuns cu disprețul și descalificarea cuvenită trădătorilor.

Urmăriți trădarea lui Goga, Lupăș, Valda și veți vedea care e soarta trădătorilor. Intocmai cum omenirea de acum 2000 ani a avut și va avea întotdeauna scârbă pentru lada trădătorilor, tot așa partidul național-țărănesc și poporul va avea scârbă și dispreț pentru trădătorii săi. Iată numele trădătorilor pentru că să-i țineți minte și să-i spanezi și femeilor și copiilor voștri ca și aceștia să-i țină minte: Danu Simian, Virgil Potârca, Armand Călinescu și Radulescu Mhedini. Când ei ne-au trădat Ardealul a fost tare și prietare ardeleni nu s'a găsit nici un trădător. Jos lada jos trădătorii, trăiască Ardealul, Santem pentru dinastie, monarhie cinstită și curată. Trăiască monarhia română.

Trăiască acel care ducе greul țării trăiască țărânul român.

De încheiere dl Dr. Alex. Herlea mulțumim participanților și declară adunarea de încheiată la ora 2 d, m. E. O.

Toate partidele de opoziție trebuie să se unească în noile alegeri.

În noile alegeri, pe care guvernul din flori al dlui Goga voințe să le facă în luna Martie, se svonește că toate partidele de opoziție se vor uni dând lupta concentric în scapul de-a trânti guvernul.

Toate partidele de opoziție trebuie să fie de acord cu aceia că viața noastră de stat se consolidează numai prin respectul strict al spiritului și dispozițiilor constituției și că o îngăduire mai departe a unor guverne născute în afară de lege, ar putea însemna începutul unui sistem periculos pentru viața noastră de Stat.

Deaceia ar trebui să hotărască toate partidele de opoziție că obiectivul principal pentru consolidarea vieții noastre publice este respectul integral și riguros al normelor după

care se succed guvernele.

Respectarea lor duce la faza ita-țea la anarhizarea vieții publice și la volatilizarea ideii de autoritate. Ori cine vede un guvern născut din arbitrar, este pornit spre neîncredere și spre lipsă de ascultare.

Țara are mai mare nevoie de cât ori când de un guvern de autoritate, — ce se creiază din cunoașterea suportului constituțional care stă la baza lui.

Este o datorie pentru viitorul țării ca partidele de opoziție concentric să lupte pentru stăvilirea unei anarhizări a vieții publice românești.

Cetiți „Solia“

Cum s'a născut guvernul Gogo-cuzist

Guvernele după legile țării se nasc din două voințe de o potrivă de puternice mai mult voința națională și voința M. S. Regelui.

Când un guvern de eri se naște numai din voința națională este un gaverne neconstituțional venit prin forța de jos, fără aprobarea Regelui, — care deci este un guvern revoluționar.

Când un guvern se naște numai din voința M. S. Regelui acela este un guvern personal al M. S. Regelui un guvern neconstituțional de popor, iar ori care guvern neconstituțional de popor ca să poată conduce acel popor trebuie să se transforme în guvern de dictatură, adică de apăsare a acelora cari nu-l consimt.

Atât guvernul Tătărescu pe care l'am trătit în alegerile din 20 Decembrie 1937 cât și actualul guvern al dlui Goga au fost guverne personale ale M. S. Regelui fiindcă nici unele dintre ele nu au fost consimțite de popor.

Partidul dlui Goga în alegerile trecute a avut numai 9% pe țara întreagă iar 91% din totalul voturilor au fost împotriva lor.

Un asemenea gaverne care se naște numai dintr-o voință este ca un copil bastard, căci tatăl unui guvern este poporul iar acela care-i dă viața efectivă, mama guvernului este M. S. Regele. Când un guvern se naște numai din mamă fără voința tatălui acela este bastard, — asemenea unui copil din flori.

Noi voin să nu avem copii din flori pe cari li arată lumea cu degetul. — ci voin să avem copii născuți în lege.

Voin să avem guverne născute în lege cu contribuțiunea ambilor factori cari dau nașterea unui guvern. Nașterea guvernului Goga nu este recunoscută nici de popor și nici de lege.

Ca urmare la această naștere în afară de lege toată țara trebuie să strigăm, jos guvernul din flori al dlui Goga, să vie la conducerea țării un guvern legitim.

Dr. Sebastian Tainic.

Amăgirile guvernaului Gogo-Cuzist.

Guvernul a anunțat ieșirea trenului a sării, a tutunului, a petrolului și altele.

Guvernul însă acestea toate le face pentru a amăgi poporul fiindcă el scade prețurile numai până trec alegerile, iar după alegeri nu-i mai pasă că prețurile se vor urca la dublu.

Feritivă oameni buni de amăgitori fiindcă ei vor să și profite de buna credință a Dv. ca să ajungă la demnități mari, iar după ce vor ajunge acolo sus să lovească mai greu în poporul bând ca e înălțat.

Noi știm că aceste prețuri poate să le scadă numai pe timpul alegerilor fiindcă astfel ia banii în bugetul Statului, și statul ar da faliment.

Toate aceste produse formând parte din bugetul și venitul Statului.

Ce declară dl Corneliu Zelea Codreanu

„Guvernul nu va putea lua nici 30 la sută în alegeri“.

„Atât dl Maniu cât și eu, considerăm o trădare încercare de a se atinge de strălucirea Coroanei.“

Dl Corneliu Zelea Codreanu a făcut Joi importantă declarații reprezentanților presei în legătură cu actuala situație politică fixă și atitudinea partidului „Totul pentru Țară“ față de guvernul dlui Octavian Goga.

Șeful mișcării legionare a arătat că este cunoscută atitudinea de acum o lună a partidului național-creștin față de legionari. Aceștia nu poartă însă ură nimănui, păstrează însă încă rănilor pe care le-au primit în cursul campaniei electorale, fie prin vorbă fie prin scrisul unora. Două mari neadevăruri s'au spus atunci și anume:

1. Că garda de fier ar fi trădat cauza națională și că ar fi devenit apăsătoare jidanilor. Este un neadevăr prin care toată înțelegerea noastră o desminte, — a spus dl Codreanu.

2. S'a mai spus că prin pactul de neagresiune încheiat cu partidul național-țărănesc, Garda de Fier s'ar fi atașat unei acțiuni anudinastice. Vă pot spune că atât dl Maniu cât și eu, considerăm ca o trădare orice încercare ce s'ar face de a se atinge strălucirea Coroanei.

Dl Corneliu Zelea Codreanu, aminteste apoi de acea acțiune de ajutare a autorităților împotriva listelor legionare, sugerându-se anulara lor pe motivul că s'ar găsi în fruntea lor legionari care au luptat în Spania. Se miră că aceia care a susținut această înfrunțare național-creștină din sala „Astra“ este astăzi mi-

nistrul de externe al țării.

În ce privește atitudinea față de guvern dl Corneliu Zelea Codreanu arată că legionarii nu vor aluneca pe panta geseilor pe care le face actualul guvern. Constatăm guvernul ca un guvern naționalist și nu legionar vor fi aceia cari să împiedice guvernul să ia măsuri cu caracter antisemit. Nu vom putea ajunge astfel în postura de a fi unealta evreilor contra unui guvern naționalist.

Zic acum și voi zice întotdeauna să vă ajute Dumnezeu să faceți pentru neamul românesc tot ce vrem noi, tot ce am vrut noi și tot ce a visat mintea noastră, că ar putea face și nu voiu spune nici odată: iată aceștia îmi iau și execută din programul meu și eu ce mă vou face.

Știu — a continuat dl Zelea Codreanu — că guvernarea este o piatră de moară așezată pe umerii unor oameni, și nu mă veți vedea sărind pe mine deasupra ei să o apăs și mai tare.

Vorbind apoi despre trădările petrecute în ultimul timp, în rândurile partidelor politice, arată că legionarii au rămas rău impresionați de aceste salturi nepermise de morală politică. A merge tot timpul în luptă alături de tovarăși și apoi ai părăsi în momentul decisiv, este o simplă trădare.

Pentru că în situația detă nu poate fi vorba de o convertență nouă, ci de o trădare ordinară, plătită cu înalte demnități. Pentru moala și lip-

da care trebuie s'o dea tineretului, naționalist, guvernul nu face bine că-și bazează ființa pe armata satanică a tradării.

Ocupându-se de intenția guvernului de-a dizolva parlamentul, și de a se prezenta din nou în alegeri, șeful mișcării legionare ține să arăte că aceasta ar fi o mare greșală. În eventualele alegeri guvernul nu va putea întruni nici măcar 30%. Iar

mișcarea legionară ar putea ocoli situația de a pune din nou puterea.

Di Zelea Codresanu și-a terminat declarațiile cu următoarea frază semnificativă despre dictatură: Greșesc aceia cari prin nechipzuința lor încearcă să împingă Coroana spre o dictatură. Aceasta ar echivala cu o nenorocire. Cea mai mare înțelepciune este aceea care ar putea ocoli situația de a pune Coroana în conflict cu țara.

Guvernul Goga va lua mai puține voturi decât guvernul Tătărescu.

Astăzi aproape toată lumea este de acord că acest guvern venit la putere peste noapte, și fără aprobarea poporului, nu va putea întruni cele 40% din voturi, ca să ia prima majoritară.

Guvernul stă față în față cu 3 partide tari, cu partidul național-țărănesc al dlui Iuliu Maniu cu garda de fier și cu partidul liberal. Ori cine are puțin simț politic și cunoaște realitățile politice din țara noastră, își dă seama că a lua luptă cu aceste 3 partide mari și să sperezi că întrunesti 40% din totalul voturilor este o naivitate.

Se poate însă că actualul guvern-

plănuiește felurite semivolucii și mișelii fiindcă astfel nu se poate închipui cum sperază să ia cele 40% voturi. Se poate că voiesc să scoată iarăși jandarmii și să împedecă să meargă la vot comunele care țin cu Di Maniu. În ori ce caz guvernul va cădea în mod rușinos, și în felul acesta se va dovedi încă odată că țara nu îngăduiește așa pur și simplu să fie condusă de guverne și oameni în care nu are încredere și pe care nu-i voiesc.

Dacă organizarea politică a țării noastre se întemeiază pe voința poporului ce trebuie respectată în întregime.

Solemnitatea reîntregirii partidului liberal.

„Bântue mari neînțelegeri între liberali“

Luni dimineața șefii organizațiilor georgiste s'au întrunit sub președinția dlui Gh. Brătianu, la sediul ziarului „Mișcarea“. Di Gh. Brătianu a arătat motivele care au adus la reîntregirea partidului liberal, mulțumind colaboratorilor săi statornicia lor în cei șapte ani de luptă.

La ora 12 jumătate dl Gh. Brătianu însoțit de cei 16 parlamentari georgiști s'au deplasat în str. Dorobanți unde au fost primiți de către șeful partidului liberal reîntregit. După prezentările de rigoare, dl Dinu Brătianu s'a interesat de aportul electoral al organizațiilor cari au dat pe cei 16 parlamentari, mulțumindu-le pentru hotărârea de a reveni în partidul liberal.

La ora 1 și jumătate dl Dinu Brătianu a oferit un dejun la câțiva fruntași ai partidului reîntregit între care dnii: Tătărescu, Franasovic, Inculeț, Gh. Brătianu, Sassu Bébé Brătianu, Ata Constantinescu etc.

La ora 5 d. m. șefii vechiului partid liberal s'au întrunit la clubul Central. Au luat cuvântul: dl Dinu Brătianu care a arătat motivele, care au determinat reîntregirea. A răspuns dl Tătărescu asigurând pe șeful partidului de tot devotamentul membrilor partidului. La aceeași oră s'au întrunit șefii organizațiilor georgiste la sediul ziarului „Mișcarea“ ca pe urmă în corpore să se ducă la sediul partidului reîntregit. Aici au luat cuvântul dnii: Dinu Brătianu, Gh. Brătianu, Tătărescu și alții.

ȘTIRI.

Logodnă. Anunțăm cu plăcere logodna Drăgălașci Dș. Ludmila Petrescu cu dl Traian Balint la Tisa.

Felicitările noastre.

Bal. Afliăm că cercul civilo-militar va aranja în scara silei de Dam. 23 I. 1938 în sala „Central“ din loc.

ȚARA TĂCERII VEȘNICE. O țară unde să nu se audă nimic, unde cel mai mare șgomot să nu fie nici măcar simțit, fără îndoielă că pe pământ nu este. Țara aceasta minunată unde niciodată nu se aude nimic chiar dacă s'ar prăvăli munți, e lungă. Acolo stăpânește o veșnică tăcere. În lună nu se aude nici un sunet, nimic căci sunetul e o tremurătură a aierului și în lună nu este deloc aier.

Girant: Dr. ALEX. HERLEA.

CE ESTE ACUM DE CEEALALTĂ PARTE A PĂMÂNTULUI. Forma pământului este aceea a unui glob uriaș, pușia ținută la margini. Că pământul este rotund, azi n'o mai trage nimeni la îndoielă. Vapoarele cari străbat mările ajung la locul de unde au plecat.

Dacă am duce o linie din țara noastră prin mijlocul pământului, linia aceasta ar răzbi dincolo în Oceania (Australia). Și în aceste locuri este iarnă și vară ca la noi, numai că nu se potrivește.

Atunci când la noi este iarnă grea și ger cumplit ca acum, acolo e vară, în totul secretului, și întors, când acolo e iarnă și frig, la noi e căldura cea mai mare, miezul verii.

În Septembrie când la noi începe toamna, acolo-i primăvară. Vara începe acolo în Decembrie și iarna în Iunie.

Pricina acestei deosebiri este că o jumătate de an soarele se apropie mai mult de o parte a pământului de cea de miazăzi, și cealaltă jumătate de an de partea de miazănoapte. Fără să știm că atunci când soarele este mai aproape de noi, avem vară, și când se departă, atunci începe iarna.

Ziua și noaptea sunt totodată ca la noi, cu deosebirea că în vreme ce noi avem ziua, acolo-i noaptea. Când la noi lumea se culcă, acolo se face ziua și începe lucrul.

CUM PUTEM CUNOAȘTE OUALE DACĂ SUNT PROASPETE?

La ouăle vechi găbenușul se lasă în jos, ceea ce se poate vedea dacă ținem oul în fața unei lumânări aprinse, iar clătinat se aude o mică lăvitură. Pentru a se afla însă vechimea ouălor topim 125 grame (a 8 a parte dintr'un kgr.) sare de bucătărie într'un litru de apă curată și după ce s'a topit, sfundăm oul în apa aceasta. Oul proaspăt va cădea la fundul apei, cel din sjun, nu va atinge fundul, dacă e de 3 zile plutește în apă, iar mai vechi de 5 zile iasă la suprafața apei.

ȘARPELE ÎN AVION. Veninul cel mai puternic al șerpilor azi au ajuns să fie mult întrebunțat în medicină ca un foarte bun leac împotriva multor boale și socotit ca având o mare putere de vindecare. De aceea cei mai veninoși șerpi sunt căutați și plătiți uneori cu bani scumpi, anume pentru veninul lor. Așa în zilele trecute un tânăr diplomat belgian trebuia să i-se facă injecții cu venin de cobra, un foarte veninos șarpe, împotriva unei boli din țările calde. Cum n'avea un asemenea șarpe la Bruxelles, s'a hotărât aducerea lui din Germania cu avionul, și astfel veninosul șarpe plătit cu bani grei pentru otrăvirea lui, a fost transportat cu avionul până în Belgia.

SECETA ȘI CĂLDURĂ MARĂ ÎN ARGENTINA. Pe când la noi e un frig de îngheață oamenii în drum din Argentina (America de Sud) vine vestea că pe acolo-i vară și o căldură cum nu s'a mai văzut de mult. De luni de zile n'a mai plouat și seceta amenință să nimicească recolta și pășunile, mai ales la Santa Fe și Las Pampas. La Santiago Estera termometrul a arătat în zilele trecute 47 de grade la umbră.

GRĂUL FARAONILOR VA CREȘTE PE PĂMÂNT FRANCEZ.

Țara grâului în vechime era Egiptul. Aici pământul din valea Nilului este foarte roditor și grâul crește de minune. Mai demult țara aceasta era grânarul lumii întregi. Mormintele vechilor regi ai acestei țări vorbesc de un trecut bogat și de o lume înaintată civilizată. În ele se găsesc multe lucruri despre care ne putem face o idee despre viața de atunci. Între altele se găsește însă aproape întotdeauna și grâu. Un învățat francez s'a gândit să încerce puterea de încolțire a acestor semințe și să le

cultive pe pământ francez. Și el spune că încercarea a izbutit, grâul a crescut foarte înălț și cu spic bogat în grăunțe. Numai că, nimeni nu crede că un grâu, după cum spune acest învățat, de acum 7000 de ani, să mai poată face și mai ales după cercetările dovedite ale unui bun conducător, puterea de încolțire a grâului nu ducescă decât câțiva ani.

TANCURI DE BUZUNAR. Armata Statelor-Unite a fost înzestrată cu un nou fel de arme, așa numitele „tancuri de buzunar“. Aceste tancuri alcargă cu 50 de km. pe oră și sunt atât de mici încât în iarba mai mare sau în sămănături nu mai pot fi văzute. Soldații cari le conduc stau culcați în ele.

SBURAU CHINEZII ACUM 2000 DE ANI. Leagănul culturii și al civilizației n'a fost nici în Europa și nici în America ci în Asia. Ce au inventat acești locuitori ai Asiei? Pe când strămoșii noștri erau îmbrăcați în piei de dobitoace și vânau prin sămăncuri și păduri fără de sfârșit, în Asia este o viață cu mult mai înaltă. Locuitorii ei cunoștea-u o mulțime de lucruri pe cari Eropenii nici nu le bănuiau măcar și cari au fost aduse sau descoperite foarte târziu. Așa se spune că Chinezii ar fi cunoscut foarte de mult și hârtia și praful de pușcă înătr'o carte veche de acum 2000 de ani se vorbește de anumite care de sbarat de cari se foloseau învâțații pentru stadiul stelelor. Lucru este foarte greu de crezut, mai ales că limba în care este scrisă cartea este greu de înțeles.

UN OM MAI IUTE CA TRENUL. Alergătorul acesta minunat este un țărău muntenegean, Jolja Milovici. Într'una din zilele acestea el se apucase să ia în răș unul din cele mai vechi trenuri, care trecea pe lângă ogorul lui. A fost avizit însă de un slujbaş al trenului, care l-a provocat să alerge el mai repede, decât poate, decât trenul pe o distanță de 20 kilometri. Jolja primi și deja înaintea kilometru a lăsat trenul în urmă.

PRIMĂRIA ORAȘULUI ORĂȘTIE. No. 74—938.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 12 Febr. a. c. la orele 10 dimineața se va ține licitație publică pentru arendarea morii de mijloc a orașului Orăștie pe timp de 3 ani și 1/2, lună în conformitate cu art. 88—110 din L. C. P.

Cuclul de sarcini se poate vedea în orele oficiale la Primăria orașului.

Ofertele închise și sigilate se vor înainta Primăriei orașului până la data de mai sus. Garanție de 5% se va depune în plic separat.

Orăștie la 14 Ianuarie 1938.

Președinte Com. Int.

Dr. DRAIA.

Secretar: R. BRANGA.

3 case mari de vânzare din mână liberă și alte realități. A se adresa la biroul advocațial Dr. ALEXANDRU HERLEA din Orăștie.

Tiparul Tipografiei „LUMINA“ ORĂȘTIE.